

enig med ham, naar han siger, at det i Virkeligheden er et Fragtspørgsmaal. Det er det netop ikke. Det er ikke et Fragtspørgsmaal, og det er ikke særlig et Handelsforetagende, undtagen man vil sige, at Jernbanetraffiken ogsaa er et Handelsforetagende; men i saa Fald er Alt et Handelsforetagende. Nei, det, der er Tale om her, er, at ligesaa vist som Staten tidligere ansaa sig for forpligtet til at sørge for passende Landeveie og senere har anset sig for forpligtet til at skaffe passende Jernbaneforbindelser, der kunne fremme ikke alene Handel og Industri, men i det Hele al Trafik med Udlandet, gjælder det her om paa et af de vigtigste Punkter i Landet at tilvejebringe en hensigtsmæssig Forbindelse med Udlandet. Jo mindre Landet er blevet, af desto større Vigtighed er det, at man rundt om med den fornødne Kjendskab til Tingene og Energi tager fat paa at hævde de forskjellige Virksomheder i Landet, men det vil, efter at vor Jord er bleven saa lille, som den er, bedst kunde ske ved først og fremmest at udvilde Kommunikationsmidlerne. Og der er det, det gjælder om, at Staten tager fat og stiller sig i Spidsen; det kan den enkelte Mand nemlig ikke. Nu mener den ærede Minister at kunne paavise ved Tal, hvorledes Exporten og Importen er tiltagen over Esbjerg ved Hjælp af den subventionerede Linie. Men om den ogsaa er tiltagen, gjælder det om at vise, hvor stor denne Tiltagen er i Forhold til, hvad man kunde vente, idet en ikke subventioneret Linie forholdsvis er taget stærkere til, og der jo ogsaa for de øvrige Havne i Landet har været en forholdsvis stor Tiltagen. Jeg tror ikke, at det Bevis, den ærede Minister anførte, er rigtigt, forsaavidt det skulde bevise, at det ikke havde saa stort at sige med denne Linie og med Subventionens Nytte. Det er klart, at skal der komme en virkelig Export og Import over Esbjerg, maatte man begynde med at tage fra andre Havne, indtil efterhaanden hele Traffiken tog til; men naar man giver Understøttelsen paa en saadan Maade, at man samtidig lægger i det Selskabs Haand, til hvem Understøttelsen gives, at kunne forhindre, at Exporten og Importen tiltager over denne Havn, og naar dette paagjældende Selskab er i høi Grad interesseret i, at den ikke tiltager mere end netop nødvendigt, saa kunne de Tal, som den ærede Minister nævnte, ikke være afgjørende. Og det maa være klart, at naar det Selskab, som har paataget sig at føre Alt fra Esbjerg til England, er det samme Selskab, der saa at sige fører Alt fra alle Havne paa Østkysten og ogsaa fra Kjøbenhavn, maa det vistnok anses for givet,

at det er i høi Grad interesseret i, at Esbjerg ikke gaar fremad til det, den burde være, nemlig en af vore første Exporthavne. Men ikke alene dette Selskab, men, vi tør vel sige, hele Handelsstanden paa Østkysten og i Kjøbenhavn sætter sig imod, at Esbjerg udvider sig i den Grad, som den kunde og burde. Jeg tror at kunne anføre et Par Beviser. For det Første er det mærkverdigt, at der i denne Havn, som er det naturlige Udførselssted for et af vore vigtigste Produkter, nemlig Smør, har endnn ikke et eneste stort Handelsfirma søgt at etablere en Forretning. En anden Mærkelighed er den, at den Fragt, som betales i Esbjerg til England — ja vidt jeg veed, og jeg tror ikke at tage fejl — er større end Fragten fra Kjøbenhavn til samme Havn i England, og endvidere tror jeg, at det kan konstateres, at skjøndt den eneste naturlige Wei til England for vore vigtigste Exportvarer fra Jylland og Fyn er Esbjerg, gaar dog en meget betydelig Del af Smørret, og jeg tror endog af Fløstet, fra Jylland og Fyn over Kjøbenhavn til England. Saa vidt jeg veed, have de Varer, der skulle til England, og som besørges over Kjøbenhavn med det forenede Dampskibsselskabs Skibe, fri Fragt fra Fyn og det østlige Jylland til denne By for netop at trække Varerne denne Wei og derved forhindre Traffiken over Esbjerg til England fra at blive til det, den burde være. Saafremt dette forhold sig rigtigt, hvad man har forfikkret mig om fra forskjellige Sider, er det klart, at det er umuligt, at Traffiken fra Esbjerg kan tiltage paa den Maade, som den vilde, hvis der var lige Fragt fra Esbjerg til England i det Mindste med fra Kjøbenhavn. Sil Varerne den naturlige og nærmeste Wei, er det temmelig sikkert, at Traffiken over Esbjerg vilde være tiltagen i en ganske anderledes høi Grad, end det nu er Tilfældet. Jeg mener altsaa, at saavel for Østkstens Handelssteder som særlig for Kjøbenhavn er det naturligt, at man ikke ønsker at se Massen af Export og Import over Esbjerg vøge, og at der gjøres alle mulige Bestræbelser for at hindre det. Jeg tror, at det forenede Dampskibsselskab er i meget høi Grad interesseret i at fastholde Traffiken over Kjøbenhavn fremfor over Esbjerg; det kan jo være, at jeg tager fejl, men i saa Fald vil den ærede Minister jo kunne anstille Forsøg, han kan jo forsøge et andet Selskab til at overtage Exporten over Esbjerg, men naturligvis vil den samme Konkurrence dog gjøre sig gjældende, og derfor vil det absolut være det Heldigste, hvis vi kunne gaa over til at faae en Stats-